

1. Temat: Sztuka ulicy, pamięć dzielnicy. Czym jest mural?

Odcinek 07

2. Cele

- Poznanie teorii pięciu skór Friedensa Reicha Hundertwassera.
- Kształtowanie świadomości społecznej i krytycznego myślenia.
 - Analiza wpływu otoczenia na emocje i dobrostan człowieka.
 - Refleksja nad tym, w jaki sposób strategie sztuki mogą stać się narzędziami dialogu społecznego i ważnymi elementami środowiska, przestrzeni, lokalności, wspólnoty i tożsamości.
- Rozwijanie kompetencji emocjonalnych i społecznych.
 - Namysł nad swoimi emocjami w kontakcie z miejscem, przestrzenią publiczną oraz otoczeniem.
 - Refleksja nad swoimi preferencjami wizualnymi i otwartością na różnorodne pomysły.
 - Wzmacnianie poczucia wspólnotowości i refleksji nad dzieleniem przestrzeni z jej użytkownikami.
- Kształtowanie umiejętności artystycznych i twórczego wyrazu.
- Budowanie kompetencji komunikacyjnych i współpracy.

3. Metody i formy pracy

- zadanie kreatywne
- pokaz filmu
- dyskusja

4. Pomoce

- [film „Sztuka ulicy, pamięć dzielnicy” – odcinek 7. serii Art Thinking](#)
- [prezentacja z przykładami](#)
- przestrzeń i akcesoria umożliwiające stworzenie muralu stałego lub tymczasowego:
 - kartony, tła fotograficzne i/lub gazety
 - papier w rolce
 - projektor
 - kreda, węgiel, pastele suche
 - szablony liternicze lub kartony do stworzenia szablonów
 - materiał fotograficzny do rzutowania na ścianie
 - opcjonalne farby, spraye, markery
 - pędzle, wałki
 - kartony do rozrysu

Więcej materiałów na temat Art Thinking, filmy i scenariusze zajęć znajdziesz [na stronie projektu: www.deloitte.com/pl/ArtThinking](http://www.deloitte.com/pl/ArtThinking)

Do każdego tematu znajdziecie następujący zestaw materiałów:

- Film – 10 odcinków (15-20 min) do wyboru w podziale na poszczególne skóry
- Scenariusz zajęć – z opcjami do wyboru – 1 lekcja lub dłuższy projekt
- Prezentacja inspiracyjna – z materiałami uzupełniającymi
- Tematy do dyskusji – które można podjąć w klasie po obejrzeniu filmu, zamiast scenariusza

Jeśli spodobały Ci się materiały, będziemy wdzięczni za przekazanie nam informacji zwrotnej na temat tego projektu. Napisz do nas na fundacjadeloitte@deloittece.com i podziel się swoją opinią o przeprowadzonych zajęciach.

5. Przebieg zajęć

W zależności od liczebności grupy na realizację scenariusza przeznacz dwie lub trzy lekcje.

Lekcja pierwsza i druga

- A. Poproś grupę, by wymyśliła temat muralu, który chciałyby zrealizować. Nie narzucaj swoich preferencji. Dzięki temu wzmocnisz poczucie sprawczości u młodzieży.

Pytania pomocnicze:

- Z czym kojarzy wam się szkoła?
- Co chcielibyście, żeby zostało po was w szkole?
- Co chcecie zmienić w swoim otoczeniu?
- Jak utrwalić rok z życia klasy?

Opcjonalne zadania pomocnicze:

- Losowanie słów (zabawa słowem). Uczniowie tworzą pulę słów i losują z nich trzy, które będą tematem przewodnim muralu. Zadaniem uczniów jest kreatywne, plastyczne zinterpretowanie haseł.
- Kolaż rysunkowy. Uczniowie gromadzą materiał wizualny, na przykład archiwalne fotografie czy zdjęcia klasowe. Rzutujecie je na powierzchnię ściany przy pomocy projektora. Uczniowie odrysowują kontury i dorysowują nowe elementy, tworząc kolaż.
- Mural i my. Rzutujecie na ścianę zdjęcie szkoły, przestrzeni szkolnej albo zdjęcie grupowe symbolizujące zespół klasowy lub społeczność szkolną. Uczniowie mogą dorysować lub odrysować kolejne elementy, by dopełnić obraz.

- B. Gdy grupa wybierze temat, zachęć do podziału ról. Niech uczniowie i uczennice wybiorą:

- operatora, który ustawi rzutnik
- grupę projektującą obraz
- grupę realizującą projekt (malującą na ścianie)
- zespół promocyjny, który zareklamuje w szkole premierę slajdowiska lub muralu

Organizatorzy projektu Art Thinking:

- fotografów, którzy stworzą dokumentację i materiały do mediów społecznościowych
- C. Mural może powstać na elewacji szkoły albo w danej sali. Może mieć charakter tymczasowy (na przykład w szkolnej przestrzeni wspólnej czy na korytarzu na przymocowanym do ściany szarym papierze lub przyklejonych gazetach). Poproś uczniów, by wybrali jeden z trzech wariantów:
- mural na ścianie szkoły (poprzedzony spacerem badawczym po okolicy)
 - slajdowisko na ścianie szkoły (obrazy wyświetlone na ścianie dzięki zastosowaniu projektora, gdy niemożliwe jest stworzenie formy stałej)
 - wyklejenie ściany gazetami i stworzenie rysunku lub malowanie kredą, węglem lub pastelami suchymi na ścianie szkoły

Lekcja trzecia

- A. Porozmawiaj z uczennicami i uczniami o ich doświadczeniach związanych z tworzeniem muralu.

Przykładowe pytania

- Co było dla was największym wyzwaniem?
 - Co było najciekawsze?
 - Co okazało się inne, niż przypuszczaliście?
 - Co będziecie wiedzieć „na przyszłość”?
 - Co zrobilibyście inaczej?
- B. Zaprezentuj film [„Sztuka ulicy, pamięć dzielnic”](#) i poprowadź dyskusję.

Przykładowe pytania

- Po co nam sztuka w przestrzeni publicznej? Czym różni się od sztuki w galeriach i muzeach?
 - Czy sztuka może zmieniać otaczającą przestrzeń?
 - Czy i jak możecie wpływać na swoje otoczenie?
 - Co decyduje o jakości naszej przestrzeni wspólnej?
 - Co w waszym otoczeniu jest inspirujące i daje siłę?
 - Jakie uczucia budzi przestrzeń, w której codziennie przebywacie?
 - Czy chcielibyście pływać na to, jak wygląda wasza najbliższa przestrzeń?
 - Jakie kolory ma wasza przestrzeń?
- C. Na zakończenie skorzystaj z [prezentacji](#) i omów z klasą teorię pięciu skór autorstwa Friedensreicha Hundertwassera. Według tego artysty i architekta każdy człowiek ma pięć skór. Są to: skóra naturalna, ubranie, dom, środowisko społeczne i planeta. Odkrywamy je w ciągu swojego życia.

Skupcie się na czwartej skórze. To przestrzeń, w której wyrażamy swoją tożsamość społeczną i budujemy relacje z otaczającą nas wspólnotą. To nasza więź z ludźmi, kulturą i środowiskiem, które nas otacza. Hundertwasser uważał, że ta warstwa egzystencji jest kluczowa dla poczucia przynależności i harmonii z innymi.

Organizatorzy projektu Art Thinking:

Wyrażamy czwartą skórę poprzez symbole – sposób ubierania, język, gesty czy działania, które odzwierciedlają nasze wartości, poglądy i kulturę. Może to być noszenie emblematów związanych z przynależnością do grupy, tworzenie sztuki czy zaangażowanie w działania na rzecz wspólnoty.

Hundertwasser podkreślał znaczenie różnorodności w społeczeństwie i akceptacji odmienności. Czwarta skóra to także nasza odpowiedzialność za świat – troska o środowisko, działania ekologiczne i wspieranie harmonii między człowiekiem a naturą.

To przestrzeń, w której nasze życie osobiste spotyka się z życiem społecznym, pozwalając nam uczestniczyć w czymś większym i współtworzyć świat, który nas otacza.

Zachęcamy edukatorów do dzielenia się zdjęciami i relacjami z przeprowadzonych zajęć, a także własnymi spostrzeżeniami na temat projektu. Planujemy rozwijać i modyfikować scenariusze zajęć, więc każda informacja zwrotna jest dla nas bardzo cenna. Zapraszamy do kontaktu: fundacjadeloitte@deloittece.com.

Organizatorzy projektu Art Thinking:

Deloitte. Fundacja
by Deloitte

 top modern art
Fundacja Hermansdorferów

CEO CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ